

dramai jelenéseket. — A' román- és novellai literatura *Belani, Bronikowski, Gersdorf V., Kruse, Laun, Leibrock, Rellstab, Schefer L., Storch, Tarnow F., Tromlitz* stb által mivelletett; különös figyelmét a' tudós világnak érdemlik a' Wolff által kiadott ófrancia novellák (*Historienbuch der Jongleurs*), *Bulwer*' minden munkái (három rendbeli fordításban); *Gutzkow, b. Sternberg, Seibold*' novelláik. A' humoristák közül csak *Börne*' új párizsi leveleit érdekeljük 's *Heine*' új Salon-ját, 's minden munkáit *Webernek* (a' „*Briefe eines Deutschen über Deutschland*“ vidorlelkű szerzőjének). 'S ennyit e' felévről általában *Menzel*' *Literaturblatt*-ja után.

MÁGYARORSZÁGOT ILLETŐ CZIKKELYEK HORMAYR'
ARCHIVUMÁBAN 1810—24.

Hortenbergi Bátor Hormayr József, volt cs. kir. udvari tanácsos, Leopold császár' rendének vitéze, a' statusi, udvari, és házi titkos archivum' volt igazgatója, 's birodalmi történetirő (most bajor kir. titkóstanácsos), ki historiát 's annak ágazatait érdeklő, hazánkban is ösmeretes számos munkái által régóta hirt 's nevet szerzett magának — 1810. esztendőben Bécsben egy historiai tárt ezen czím alatt: *Archiv für Geographie, Historie, Staats- und Kriegs-Kunst* 4ed rétbén kiadni kezdett. Több jeles magyarországi, és erdélyi tudósok egyesültek a' nagy érdemű 's mély tudományú kiadóval azon czélra, hogy hazájokbeli dolgokat is megismertessenek a' német nemzettel. Reménytem, hogy hazai íróink, nevezetesen a' történetek' vizsgálói jó néven fogják venni, ha az, ezen nálunk ritka folyóírásban előfordúlt sok jeles és igen fontos topographiai, historiai, politicalai, stemmatographiai, és literaturai értekezéseket, mellyek hazánk' ismeretének majd nem minden ágait tárgyazzák, itt együtt feljegyezve fogják találni.

I-ső folyam. 1810.

1. Az előidő' árnyékai: Mervod, a' német nemzet' legrégebbszaj fejedelmeinek egyike, Markomanniának királyja 103 lapon. — Attila az ötödik századnak legrettentőbb vitéze, hunnok' királyja, kinek hadi tettei 's tulajdonsági *Priscus* görög író, és *Jornandes* ravennai püspök szerint előadatnak. 104. l.

2. II. Ulászló király' fiának Lajosnak az austriai főherczeg-asszony Máriával, és viszonttag az austriai főherczeg Ferdinandnak Ulászló' leányával Annával 1515 történt öszvekelése. 157. l.

3. I. Maximilian római cs. naplókönyve azon hadviselésről, mellyet 1490 Mátyás kir. halála, és Bécs 's *Klosterneuburg*' visszavétele után Magyarország ellen, nevezetesen pedig Szombathegyen és Veszprémen keresztül Székesfejevárr felé indított. Az eredeti flammand nyelven van írva. 177 lap.

4. Főherczeg Rajner 1810 junius 6ikán költ rendelése, melly ezen czímű munkának: *Geschichte der Deportirung der k.*

bayerischen Civilbeamten nach Ungarn und Böhmen, nebst Bemerkungen über die gleichzeitigen Kriegereignisse, und über die durchwanderten Länder, megczafolásara közöltetik. 225 lap.

5. Attila, hunnok' királya, Azimus thraciai kis város' lakóit nem hódíthatván meg, békét köt velök. 282 lap.

6. Az austriai birodalom' belső kereskedése és hajókázása könnyebbitésére 's terjesztésére czélozó javaslatban előadatik az 5d. pont alatt a' Dunának az adriai tengerrel Magyarországbán kieszköz-
lendő, öszvekapcsolása, és a' 4d. pontban a' Tiszának, a' Ferencz-
csatornája', Dráva, Száva, Kulpa' folyók' segítségével eszköz-
lendő öszvekapcsolása. 358 l.

7. Austriai bajnokok' emlékezete cím alatt a' következő magyar vitézekről van szó: Rakovszky, Eperjesy, Palsó, Balog, Feller, Kozák, Csillag, Doszlop 365 lap. Herczeg Commercy a' mohácsi ütközetben 1687. aug. 11ikén 393 l. Bogdán 1809 maj. 3. Kozma. 394. lap.

8. Rohrer József' utazása Marmaros vármegyében. 451 és 510 l.

9. Első Mátyás király Storhemberg Gotthardhoz 1480 eszt. költ négy levele, melly a' Rideki levéltárból közöltetett. 565 l.

10. Knillenberg Krist. levele 1537ből mellyben Madrucz Krist. trienti püspököt az I. Ferdinand kir. fő hadi vezérének Kaczianer Jánosnak 1537. oct. 27ikén Kostanicza várában történt megöletéséről tudósítja. 599 lap.

11. Francia császárné 'stb. Maria Ludovicának nemzetiégi rokonsága a' leghíresebb európai uralkodó házakkal. A' XXd. táblán adatik elő a' Magyarországbán uralkodó Arpád' törzsökéből való származása.

12. Sistovi békekötés 1791 aug. 4ikén. 562 l.

13. Pozsonyi békekötés 1805 dec. 26ikán. 116. l.

14. Austria 's a' francia birodalom közt 1809. eszt. Magyar-
óváron alkudozásba vett, és oct. 17ikén Tatában Ő Felsége által helyben hagyott békeszerzés. 84 lap.

II. folyam. 1811.

1. Egy szó a' magyar banderiumokról. Az értekező, Neustädter úr, Piringer' állítása ellen vitatja, hogy banderialis és portalis katonaság nem egy, hanem két különböző neve volt a' magyar katonaságnak. 96 l.

2. Austriai vitézek' emlékezete: János László, káplár Frimont huszár ezredből. 160 l. — Miklós Ferencz, Ferdinand főhg. huszár ezredből 151 l. — Veszprém vármegyei insurgensek. 621 l. — Pesti, vasvári, zemplényi insurgensek. 630 l.

3. Svéd generál Torstensohn' levele, mellyet gr. Eszterházy Miklóshoz, magyarországi nádorispánhoz mistelbachi hadi táborából 1645. apr. 15én bocsátott. (közlötte Sagan herczegasszony a' Piccolomini' nemzetségnek nachodi levéltárból). 173 l. (Mistelbach, Austriában, Taya folyó' partján 3½ mérföldnyi távolságra a' magyar határtól, Manhard hegy alatt nevü kerületben fekvő mezőváros).

4. A' németek Magyarországbán. Rohrer Jánosnak egy jeles ethnographiai értekezése. 385. 402. és 467 lap.

III. folyam. 1812.

1. Hollós Hunyadi János. Pichler Karolina szül. Greiner versezete. 189 lap.
2. V-dik László király' halála. 589 lap.

IV. folyam. 1813.

1. Első Mária, magyar királyné. Balláda Ruprecht Jánosól. 559 lap.
2. Báró Mesko a' magyar insurrectio hadivezérének a' győri ütközet után 1809 történt visszavonulása. Ridler János Villh., a' bécsi universitás könyvtárának őrzője legtökéletesen megismértette az Archivum olvasóit a' magyar felkelésnek 1809 eszt. junius és julius havaiban, honi földén, nevezetesen, Győr, Vas, Szala, Veszprém és Fejér vármegyékben viselt hadi tetteivel, utasítván az olvasót Lipszky Atlása 4ik táblájára. 567 és 573 lap.
3. Aetius és Attila. Különösből a' chalonsi véres ütközet. 671 l.

V. folyam. 1814.

1. A' marchfeldi ütközet, melly Rudolf császár és Ottokár cseh király közt 1278 aug. 26ik napján történt, 's Magyarország historiáját leginkább azért érdekli, mivel a' császár a' magyarok' segítségével fényes győzelmeket vett a' cseheken, és többek közt maga Ottokár is magyar fegyver által esett el.
2. A' két Jagelló II. Ulászló és II. Lajos magyar királyok. 33 l.

VI. folyam. 1815.

1. A' városok és keresztes hadak mint igen fogamatos eszközök a' közép korban a' polgári szabadság' elnyerésére. E' derék értekezésben előadja Kurcz Ferencz sz. floriani plebánus és szerzetes kanonok, hogy a' magyarnak gyakor bérohanásai a' 9. és 10d. században eszközlék leginkább a' németországi városok' eredetét és alapítását. 207 lap.
2. Marbod a' markomannok és quadok' királya Vel. Paterculus és Tacitus római történetírók szerint lefestve Richter Xavertól. Ezen igen fontos értekezés annál fogva illeti hazánkat, mivel a' quadusok, mostani Magyarország' napnyugoti és éjszaki részeiben laktak. 511 lap.
3. Moymár nemzetsége, és a' tót nemzetnek keresztyénsége, Dobner, cseh történetíró szerint. Érdekli a' Magyarország' napnyugot-éjszaki részében hajdan lakott tót nemzetnek IXd. századbeli történeteit. 713. 725 l.

VII. folyam. 1816.

1. Sz. László király és Ákus között való viadal. Történeti néphagyomány, versekben Walter Rajmond által. 257. lap.
2. Magyarország' czimere. Versezet. 337 l.
3. Mikép lehetett volna az austriai birodalom' déli és napnyugoti határait a' pozsonyi béke után legkönnyebben védelmezni? A' munka 1807 eszt. végén iratott, 's leginkább Horvátországot illeti. 397. 409. 416. lap.
4. A' jobbágyok' állapotjáról Magyarországbán. Berzeviczy Gergely' csinos diák nyelven írt értekezése szerint. 405. 414. lap.

Ujjonnan kijött az *Ungrische Miscellen* (Bécsben Strausznál). I. füzetében. I. 31.

5. Tudósítás egy német kéziratról, mely Würzburgi Konrád' verszeretét foglalja magában, és a' kalocsai fő káptalannak tulajdona. lap. 437.

6. A' quadok' nemzete — római classicus írók szerint. Ezen értekezés különös szorgalommal a' legjobb kútfőkből merítettett 's annál beceseb, minthogy ezen régi nép felől, mely Magyarország' napnyugoti és éjszaki részeiben, nevezetesen Morva és Garam folyók közt fekvő Dunától a' Karpat hegyekig nyúló tartományban több századokig lakott, egy munkánk sincs, mely olly teljes, mint az. I. 502. 513. 519. 526. 535. 556.

7. Ötödik Károly császár' hada Túnis ellen. Német versekben leírta Pyrker László, akkor liliomföldi apát. lap. 507. 524. 539. 563. 587.

8. Béla herczegnek, atyja ellen viselt háborúja. Dráma 3 felvonásban Collin Mátyástól. I. 571.

9. A' hús'aráról Magyarországnban. Berzeviczy G. I. 603.

10. Magyarország' éjszaki kereskedéséről ismét Berzeviczy Gergely. I. 667. (*Ungr. Misc.* I. 1. 84).

VIII. folyam. 1817.

1. Megigazítása Berzeviczy Gergely' értekezésének: de conditione indoleque rusticorum in Hungaria. I. 35. Ujra az *Ungrische Miscellen* I. köt. 52. stb lapjain.

2. A' pozsonyi hídfő védelmezése 1809 a' francia sereg ellen. Leírta egy cs. kir. hadi tiszt. I. 41. 67. 79. 126. (különösen Pozsony 1811. Sad rét. 2 rézre metszett tervvel).

3. A' harmadik rend Magyarországnban. Berzeviczy Gergely itt a' szabad királyi városokról értekezik. I. 48. (*Ungr. Miscellen* I. köt. I. 23.)

4. I. Ferdinand király' utolsó napjai. I. 60.

5. Szigetvár' ostroma 1556. Istvánfi után. I. 94. 117.

6. Rummy megczáfolja azon tudósítást, mely a' bécsi szerb ujságban a' karloviczi illyriai főiskoláról, vagyis inkább az elbucszúzott director és professor Volny Andrásról közöltetett. lap. 99. Erre felelet I. 247.

7. A' magyarországi kereskedés' előmozdításáról. Berzeviczy Gergelynek 1809. nov. diák nyelven irt figyelemre méltó kézírata után Rummy. I. 134. 184. (*Ungr. Misc.* I. 1. 65).

8. A' magyar alkotmány' fejlődése a' történetek és hazai törvény szerint. Egy névtelentől. I. 162. (Közli Berzeviczyének tudja e' jeles értekezést; melyet Fejér is adott kivonatban a' *Tud. Gyűjt.* 1817diki VI. kötetében). Erre feleletül :

9. Von, aber für Nicht-Ungarn. (*Ungr. Misc.* I. 1. 1. és 103).

10. Kovachich Márton úrnak, a' magyar jó hazafiakhoz intézett felszólítása, az elrejtett eredeti hiteles országgyűlési decretumoknak szorgos kikeresése' s vele való közlése' ügyében. I. 182.

11. Nevezetes régi oklevelek, Mednyánszky nemzetség' levéltárából. A' diplomaticai tudománynak és historiai vizsgálódásnak bővítésére beküldötte Rummy 1. V. István király oklevele 1272. eszt. — 2. A' nagyváradai monostori konventé 1323. — 3. A' nyitrai káptalané 1325. — 4. I. Károly kir. 1331. I. 202. — 5. Péter,

erdélyi alvajdái 1361. I. 216. — 6. Nyitrai káptalané 1410. — 7. Zobori monostori konventé 1412. I. 234 és 245. — 8. Vasvári káptalané 1415. I. 256.

12. Sonnet, ör. gróf Apponyi Antal' temetése' napjára Böttigertől. I. 205.

13. Bethlen Gábor' követsége Konstantinápolyban 1619. Itt közli B. Mednyánszky Alajos Fáy Péternek vég intézetét 1620. apr. 31-án német fordításban. I. 230.

14. Ugyan B. Mednyánszkytól, a' pénznek törvényes értékéről Magyarországon I. 240. (Ungr. Misc. I. köt. I. 95).

15. A' munkás Gvillaume Domokos Athanáz, erdélyországi fő erdőmester, figyelemre méltó tudósításokat közöl Erdélyről, név szerint: I. A' bevezetésben előadatik az erdélyi historia' rövid átnézése I. 258. 356. II. öszvehasonlítása azon különböző vélekedéseknek, melyeket történétiróink Hunyadi János' születése felől elterjesztettek, a' szerző maga véleményével, ki őtet Zsigmond császár és Morszinai Erzsébet' gyermekének tartja. I. 360. III. Az erdélyi oláh a' maga belső érdeme szerint mint ember tekintve. I. 511. vallása I. 518. 530. elmebéli telhetése. I. 545.

16. Valami a' nemzetekről és nyelvekről közönségesen, a' magyarországiakról pedig különösen. Berzeviczy Gergely' elmélkedése, 's annak vitatása, hogy az emberi nemnek nagyobb hasznára válnék egy nyelv. I. 287.

17. Vesselényi Ferencznek öszvekelése Szécsi Máriával. Bárá Mednyánszky Alajostól. I. 289.

18. A' magyar tartományokban lakó szerb nemzet' historiájának meg bővítése. Itt megczáfolja karloviczi gymnasiumi professor Rummy azon recensent, ki a' Tud. Gyűjt. első évi folyamatainak I. kötetét: „a' Chronik der österr. Literatur“ nevű Lécsi folyóiratban 29. szám. megvizsgálván, a' szerb nemzetet, és annak papi rendét meggyalázta. I. 326. (Ungr. Misc. I. köt. I. 88.)

19. Criticai vitatása annak hogy Firmium név Sirmium helyett, és a' formint szállónak magyar és szerb nevezete firmium névtől való származtatása nem költemény. Prof. Rumytól. I. 328. 359.

20. Meghalt érdemes magyar tudósok' emlékezete: 1. Újhelyi Dayka Gábor. I. 334. 2. B. Orczy Lőrincz. I. 359. Prof. Rumytól (Ungr. Misc. I. I. 71).

21. Győr 1598 eszt. gróf Majláth Jánostól. I. 353.

22. Tudósítás a' gróf Festetics György' keszthelyi Georgiconáról gazdasági tekintetben: (Rumytól). I. 358. (és Ung. Misc. 2. köt. I. 66).

23. Pozsonyi képirók a' 18d. századból. Tizenhetet számlál elő Rummy, Korabinszky Mátyás' kézírásaiából. I. 370.

24. Szükölködik-e az austriai birodalom' historiája tragédiára, balládára, legendára, románra, 's általában művészi mesterségekre alkalmas tárgyak nélkül? Ezen czim alatt előadja B. Mednyánszky Alajos 1. Szapáry Péter' I. 400. — 2. gróf Czo-bor Márk'; I. 402. — 4. A' fekete hadi vezérnek (Karácsony György) I. 427. — 5. Podmaniczky Ráfael' és János' I. 433. — 8. Nyáry Lőrincz' I. 549. — Stibor' I. 593, — 16. Lógodi Simon' I. 624. — 17. Hunyadi László', I. 631. — 18. Holubar', I. 634. és 19. Kemény Simon' I. 635. nevezetes tetteiket és viszontagságaikat. (Újra Ungr. Misc. 3. köt.)

25. Berzeviczy Gergely' felelete az ő értekezésének: de conditione et indole rusticorum in Hung. megczáfolására. lap. 441. (Ungr. Misc. 2. köt. 1. 94).

26. Még valami Magyarországról, vagyis inkább annak alkotmányáról. Egy névtelentől 1. 445. (és Ungr. Misc. 2. köt. 1. 105).

27. A' magyar királyok' és királynék' koronázása' szokásainak leírása. 1. 478. (Újra Ungr. Misc. II. 1. 108).

IX. folyam. 1818.

1. A' török Érsekujvár előtt. Itt közzétetik német fordításban a' török basáua' a' vár' fő kapitányához gróf Forgács Ádámhoz irt magyar felszólító levele, 's az arra adott felelet 18. aug. 1663. lap. 11.

2. Hunyadi nemzetség' hollója. Balláda Schrökingertől. 1. 29.

3. Kalászszedés a' magyarországi történetekből. I. Öszvehasonlítása a' magyar historiának más nemzetekével. II. Büntetés. III. Magyarország szerzése, 's veszteségei. IV. A' magyar királyok örökösödése lap. 34. 41. 69. (és Ungr. Miscel. 2. köt. lap. 20.) Érett itélettel 's bő tudománnyal öszveszerzett toldalékja a' régi és középkori magyar történeteknek.

4. A' sárkány' rende 1409. Ernest austriai' herczeg levele, mellyben a' magyarokról említés tétetik. lap. 54.

5. 1618. évben Pozsonyban tartatott országgyűlésnek naplókönyve. Grof Thurzó Imre' deák naplókönyvéből B. Mednyánszky Alajos lap. 52. (Ungr. Miscel. 2. köt. 1. 3).

6. Magyarország' nagy gubernátora Hunyadi János. lap. 62.

7. A' magyar paraszt lap. 94. annak kötelességei földes ura, a' kormány, és a' papság iránt (Ungr. Misc. 2. köt.)

8. Egy magyar nemesnek még egyszava a' magyarországi jobbagyok' állapotjáról. E' jeles elmékedést akkor irta egy névtelen, midőn Berzeviczy Gergelynek de statu et indole rusticorum in Hung. irt munkája' czáfolatát olvasta. lap. 177. 189. 197. (Ungr. Misc. 3. köt.)

9. Lotharingi herczeg Ferencz és Károly a' karánsebesi és illovai táborban. Balláda Péter Ferencztől. lap. 293.

10. Végső romlása a' nagy Morvaországnak. Schwabenau Antaltól, a' cs. kir. bécsi Theresianumnak tanulójától. lap. 329. 340. A' hajdani nagy Morvaország legnagyobb része lévén mostani Magyarországnak, ezen nyomos értekezés amannak régi történeteit is érdekli.

11. Tudósítás a' szerb literaturáról. lap. 343.

12. Rummy tudósítása a' keszthelyi gazdasági tarsaság' gyűlékezetről, és a' heliconi innepről. 1818. május 20. ugyan a' keszthelyi Georgiconban. lap. 396. 402.

13. Morvaország 375től-526ig, avvagy a' tót nemzetnek béjöveteleig. 1. 437. (Mint hogy Morvaország a' 4. 5. 6. 's következő századokban hazánk' nagyobb részén elterjedett, a' szerző ezen velős historiai értekezésért, úgy mint régi hazai historiánk' becses toldalékjáért, szives köszönetet érdemel.)

14. Gróf Buquoy Károly' halála Érsekujvár előtt. 1621. prof. Müllauer. 1. 497.

15. Szapáry Péter, ballada Castelli Jánostól. 1. 609.

16. Báró Mednyánszky Alajos folytatja a' magyar költői tárgyakat: 1. Gattus János, szerzetes barát. 1. 40. — 2. Thurzó György'

velencei mulatása. 1. 117. — 3. Cseneházy Bencze I. 561. — 4. Sásvári János. I. 365. — 5. Gróf Thurzó Imre. I. 371. — 6. Dobozó Mihály, I. 465. — Oláh Balás, és Bóth János. — 8. Ötvös János. 9. Ország. I. 467. — 10. Dózsa György. I. 469. 473. — 11. Martinuzzi György. I. 477. 481. — 12. Coigni mint Apti török basa Budán, és Olivier cs. kir. major I. 513. 518. — 13. Rustán Mustafa basa, török követ. I. 522. — B. Diepenhálné. — 15. Nagydai czigányok. — 16. Gróf Bercsényi Miklós. I. 601.

X. folyam. 1819.

1. Pannonhegyi fő apát. Legenda. Hohenegger Lőrincz, rákosi plebánostól. I. 72.

2. Miképen Ottokár cseh király huga' leányát, Bécsben 1261. Béla magyar királynak eljegyzette. Hornek' Reimchronik nevű munkája' 65d. szakaszából kivont fontos toldalék a' 13dik századi szokások' historiájához. I. 223. 227. (Jegyzés. Nem maga IV. Béla, hanem ennek fia Béla tótországi herczeg vette házas társul Otto, brandenburgi herczeg' leányát).

3. Tiberius vizsgálódása Marbod markomannok' királyával, és a' pannoniai nagy partütés. Muchar Albert, admondi könyvtárnok leginkább a' markomannokra ügyelt, de öszveköttetésbe hozta azokat Pannonia' történeteivel is. I. 402. 407. 412. 431. 439. 445. 447. 467. 479. 499. 507. 515: 523.

4. Magyar versek: 1. főherczeg Károly' győzödelme Oszterachnál. Virágtól. — 2. Győzödelem - jövendölés Daykától, németül gróf Majláth Jánostól I. 411.

5. Mátyás királynak három lomhái. Régi hagyomány szinte gróf Majláth Jánostól fordítva. I. 95.

6. Viz, szél, és becsület. Régi magyar mese. I. 499.

7. Az 1820. évi Tudományos Gyűjtemény' első hat kötetének átnézése és vizsgálata B. Mednyánszky Alajostól. lap. 519. 527. 531. 535. 571. 575. 579. 583. 587. 591. 395. 599. 603. 607.

XII. folyam. 1821.

1. Művészi tudósítás gróf Zrínyi Miklósnak a' szigeti bajnoknak halálát ábrázoló képről, melyet festett Krafft Péter, bécsi academiái historiai képiró. I. 6. és 1822. évi folyam. I. 39.

2. A' római birodalom' nagy véghatárszélei a' Duna' mentében. Jelszó: Salus Reipublicae Danubius. Ámbár itt Muchar Albert admondi könyvtárnok főkép a' régi Noricumra ügyel, mégis öszveköttetésbe hozván vele Pannoniának történeteit, nagy világosságot terjeszt a' Pannonia', és a' Duna' bal vagy is éjszaki partján fekyő tartományok' historiájára s geographiájára. I. 13. 41. 53. 57.

3. Elegia krumai herczeg Schwarzenberg Józsefhez, testvére Ernest győri püspök' haláláról. Irta prof. Szvoboda. I. 185.

4. Celtis Konrádról értekezett Endlicher Istv. László. (Ezen értekezés nagyon felvilágosítja a' tudományok' visszaállítása' historiáját nem csak Német-, de Magyarországnban is, főkép Mátyás kir. uralkodása alatt. I. 371. 393. 417. 461. 485. Hozzá hasonlítatván. I. 81.

5. Tudósítás az ázsiai magyarokról. A' Tud. Gyűjtemény 1821. évi 4. kötetéből ford. gróf Majláth János. I. 397.

6. A' Tudom. Gyűjt. 1820iki folyamata' utolsó hat kötetének átnézete. B. Mednyánszkytól. I. 433. 441.

7. Művészi tudósítás Jaske Ferd. bécsi képiró által rajzolt magyar, erdélyi, bukovinai, és slaviniai öltözetekről. I. 451. 458.
 8. Dal Mária magyar királynéről, és férjéről II Lajos királyról, midőn 1526. a' török háborúba indúlt. I. 453.

XIII. folyam. 1822.

1. Melknek elfoglaltatása. Itt azt vitatja Keiblinger J. F. melki szerzetes, hogy a' magyaroktól a' tizedik században elfoglaltatott hajdani Medelik, nem a' régi omladozott mödlingi vár, hanem mostani Melk nevezetű város és monostor volt. I. 2. 25. 50. 85.
 2. Az erdélyi nemzeti szorgalom' historiájának alaprajza, főképen a' kereskedésre nézve. Gróf Bethlen Alajos. lap. 16. 81. 100. 117. 135.
 3. A' magyar pusztákról. I. 150.
 4. Török kéziratok a' dresdai királyi könyvtárban. (Kivonata a' 20d. szám alatt találtató török földleírásnak, melly nagy Suleimann' parancsolatára Magyar- és Németország' ismertetésére az atlasnak török fordítója által készült, (Előfordulnak benne nevezetes statistikai 's ethnographiai ismeretek). I. 28.
 5. Körösy Sándor magyar utazó Ázsiában. I. 85.
 6. Magyar almanachok' literatúrája Haller Istvántól. Tudós megítélése 1) Kis János, superint. 2. Gruber'. 3. Igaz Samuel'. és 4. Kisfaludy Károly' magyar zsebkönyveiknek. I. 125.
 7. Magyarországi lakosok' számát az 1787 és 1805 évi számítások szerint, és a' vármegyék' kiterjedését mutató statistikai tábla. I. 263.
 8. Az austriai havasról (Schneeberg) Báró Mednyánszky Alajos. I. 265.
 9. Gróf Bethlen Alajos folytatja említett dolgozatát e' cím alatt: „Az erdélyi kereskedés és nemzeti szorgalom' előmozdítására szolgáló módok.“ 289 I
 10. Gróf Karaczay Fedornak a' Tud. Gyűjt. 1821ik év 12d. kötetében álló értekezésének: Nagy Váradnak ostromlásáról 1660ben német fordítása. I. 397.
 11. Beczkó. Három balláda, Köffingertől. I. 425.
 12. Kemény Simon, két balláda ugyan attól. I. 441.
 13. Karinthiai, istriai, és friauli középkori historiának és geographiának vizsgálása. Szerzője Richter Xav., a' laibachi lycceumban közöns. historiát tanító prof., bőven érinti a' magyarok' bérohanását 's vitéz tetteit a' nevezett tartományokban a' tizedik században. I. 484. 502.
 14. Morva folyónak hajókázhatósága. I. 527.
 15. Kollonics püspök, balláda Halirsch Lajostól. I. 628.
 16. Átnézése a' Tud. Gyűjtemény 1822. évi folyamata' első felének. I. 629.
 17. Buda városa' leírásának megbírálása. Itt Schams igen csipősen megtámadtatik a' névtelen recensenstől. M. G. S. I. 726.
 18. Egy Felső-Magyarországban utazónak naplókönyve rövid kivonatban. (Tudósítások Esztergamtól, Janus Pannonius, és Rudnay Sándor primásokról). I. 804.
 19. Krafft Péter bécsi historiai képirónak cyclusa a' magyar történetekből. I. 815.
 20. Ferenczy István magyar szobrász. I. 821.

XIV. folyam. 1823.

(Változtatott czimmel: *Archiv für Geschichte, Statistik, Literatur u. Kunst.*)

1. Egy tekintet az austriai birodalom' belső igazgatására I. Ferencz császár alatt. (Emlitetik benne a' bécsi csatorna 's Ludovica' útja). I. 25.
2. A' zempléni felkelő bajnokok' emléke Sátoralja-Ujhelyen. Fordítva a' 1825. évi Hebeéből. I. 45.
3. Levelek Magyarországból. I. Ievél, Bécsből elmenetel, Pozson, Fertő, Balaton, Pest. Egy német utazótól. I. 69.
4. B. Mednyánszky Alajos észrevételei illy értekezésre: „a' tótok' magyarosodása Magyarországbán“ mellyet néhai Berzeviczy Gergely, Zschokke' ezen czimű folyóiratában: Überlieferungen 1821. a' Dec. kötetben közöltt. I. 85.
5. Schaarbergi Bedäus János: az 1822. nyáron Kolosvárrott fölfedezett római régiségekről. I. 173.
6. Halotti emlékek Magyarországbán. Itt bécsi színjátszó Weidmann leirja a' Bácsymegyében Baja és Madarás helységekben 1818. Pollimberg Györgynek és Latinovics Józsefnek felállított ékes sírkövet. I. 199.
7. Hohenegger Lőrincz, theol. doct. hajdan prof., azután rákosi plebánosnak (már ma győri kanonoknak) illy nevű 1823. 8. I. 244. kijött munkájának: „Zeichen der Zeit“ bírálata. I. 200.
8. Az ismaeliták Magyarországbán nem voltak zsidók. I. 220.
9. Erdélynek népessége — Kis-Sárosi zúgó — és Felső-Bajomi fürdő. Beküldötte Benigni. I. 224.
10. Átnézése a' Tud. Gyűjt. 1822. év' második felének. Gróf Szalm Róbert. I. 247. 310. 458. 473. 482.
11. Csaplovics János, néhány magyarországi kézműves czéh régi rendszabásaik' töredékeit közli. I. 244. 252.
12. Mihanovich A., öszve hasonlít 200 sanskrit és tót szót. I. 367.
13. Decani István, bisztriczai plebános leirja Bisztricz erdélyi városnak Basta György császári hadivezér által 1602. 22. febr. végbe vitt ostromlását. I. 454. 470. 494.
14. Detrekő vára, Pozsony gyében. B. Mednyánszky Alajosnak a' Tud. Gyűjtemény 1822. 7ik köt. álló értekezése fordítva gróf Salm Robert által. I. 557.
15. Tudósítás az Erdélyben kiásott régi emlékekről. I. 590.
16. Néhány magyar hagyomány. A' szepesi kincs I. 605. 613. 623. 631. Zunika' kardja. I. 813. Gróf Majláth Jánostól.
17. Erzsébet magyar királyné, Zsigmond' leánya, austriai herczeg Albert' hitvese. I. 685. 687. 705.
18. Pozsony várm. fekvő Vereskő vára. Báro Mednyánszky Alajosnak a' Tud. Gyűjt. 1822. 12 köt. álló értekezése ford. I. 701.
19. Thuróczy nemzetség. Gyurikovics Györgynek a' Tud. Gyűjt. 1822. 5d. köt. kijött értekezése fordítva gróf Salm Róbert által. I. 727.
20. A' magyar asszonynak törvényes igazai, az Aurorából lefordítva. I. 736.
21. Doct. Hohenegger Lőrincz: Pázmán Péter, Szelepcséni György, Széchényi György, esztergami érsekek' adakozásaik. I. 765.

22. Tunisiás és Rudolfiás. F. Eöri Pyrker László, velencei patriarcha' két poetai munkái recenseálva. I. 781. 795.
 23. A' gőzhajókázás a' Dunán Bécs és Pest között. I. 692. 794.

IV. folyam. 1824.

1. Gróf Majláth János folytatja a' magyar költeményes hagyományok' gyűjteményét, nevezetesen a' rónaszéki sóbányákról. I. 1.
 2. A' dalmatai eperfa (arbutus unedo, Erdbeerbaum). Egy helyes természethistoriai leírás. I. 6. a' dalmatai juhtenyésztés I. 85. — Selyemtenyésztés I. 87. 103. 243. — Egy Dalmatiában felállítandó gazdasági társaságnak nagy hasznairól I. 187. 197. — A' chinai száraz avvagy hegy-riskása, békaolaj, kocsakról. I. 203. — Dalmatai szálep gazdasági, orvosi és kereskedési tekintetben I. 226. — Török szilva, földindulás I. 244. — Sáfrány-, indigo-termesztés I. 699. — Sardella I. 845. — Mind ezekről értekezett Klette Leopold, a' guberniumi protocollum' s lajstromozás' igazgatója, a' ki múlt 1823. évi folyamatban is szinte Dalmatia' ismeretét tárgyazó értekezéseket közöltt vala, u. m. dalm. füge-fa és gyümölcs I. 502. — Aloe és agane-növények I. 512. Dalmatai gazdasági társaság' felállításának szükségéről és hasznairól. I. 541. 592.
 3. Báró Mednyánszky Alajos tudósít bennünket egy XII. század' kezdetén deák nyelven írt magyar kronikáról, melyet profes. Lelewel Joakim Pulavszky' régi könyvtárában feltalált, Anonymus' kronikájánál idősebbnek lenni vél, és lengyel nyelvre lefordítván Varsóban az egyetem' könyvnyomtató intézetében 1823. évben közfényre bocsátott. I. 15.
 4. A' nép'költeményei Erdélyben. A' kóhalmi bilincs. I. 17. Uglerni. I. 18. Bethlen grófnak munkája.
 5. D. Hohenegger Lőrincz folytatja a' magyar egyházi rend' bőkezűségének emlékezetét, előhordván: Kolonics Leopold, Szász zeiczi herczeg Kerestely. I. 26. — Eszterházy Imre, Csáky Miklós, Barkóczy Ferencz, Batthyáni József. I. 61. Főherczeg Károly Ambros, Rudnay Sándor, Bajzáth József, Fischer István, Király József, Szabó András, Eszterházy László, Szányi Ferencz, Klubusiczky Péter, Miklósy Ferencz, Verhovác Max., Vilth József, Somogyi Leopold, Kluch József. I. 65. — Hadi segedelmekre 1805 és 1809. évi háború után, Ludoviccára. I. 385. — Borkovics Márton, Széchényi Pál, Csáky Imre, Patacsics Ádám, Kolonics László, Fuchs Ferencz I. 407. — Groll Adolf, Zichy Ferencz, Fengler József, Klimó György, Batthyáni Ignác, Szili János, Eszterházy Károly, Révay János, Milassin Miklós, Migazzi Kristóf, Bab János' I. 821. tett adakozásaikat.
 6. Jelky András, ama magyar Robinson' rövid életrajza. I. 92.
 7. A' török historiáról Európában közre bocsátott munkának bibliographiai és kritikai átnézése. Hammer József szerkezteté. Számos irások fordulnak elő, mellyek Magyarország' történeteit is érdeklík. I. 100. 153. 178. 216. 297. 418. 470. 553. 584.
 8. Scheiger János, austriai igen derék írónak futó észrevételei az 1823an Bécsből Budára és Pestre tett utazása felől. I. 173. 197.
 9. Ghymes vára. B. Mednyánszky Alajosnak magyar nyelven eredetiképen remekül írt értekezését, melly a' Tud. Gyűjt. 1821. évi folyamatja' 2 kötetében előfordúl, austriai gróf Salm Róbert

méltónak ítélte az Archívum' olvasóival német fordításban megismertetni. I. 213.

10. Farkas László által Szombathelyen összeszedett római régiségek' gyűjteménye. I. 219.

11. Székesfejérvár. Néhai Simonyi prépost' kézírásaiból össze- szerkesztett derék értekezés a' város' legrégebb nyomairól még a' magyarok' bejövetele előtt és után, nevérol, fekvéséről és terjedelméről. I. 237.

12. Hunyadi Mátyás király' életének egynehány (tiz) rajzo- latjai Galeotus Martius után német nyelvre fordítva. I. 389.

13. Doct. és pozsoni prof. Rummy Károly György helyesen leírta a' nagy-szombathi borkereskedő Valcz (most Szulyny) Antal' óriási borhordóját, ama nem csak az austriai birodalomban, de egész Európában legnevezetesebb borhordót, és ugyan azon Valcznak tulajdon borpinczeit. I. 397. 610.

14. Banderium nevezetnek származtatása. I. 400.

15. Fenn ticsért austriai tudós gróf Salm Robert megismer- tette Jankovics Miklós' értekezését Tud. Gyűjt. 1821. 9ik köt. I. 70. Miképen függöttek valaha a' magyar koronához tartozó bi- rodalmak az anyaországtól, és millyen törvénnyel igazgattattak. Iap. 400.

16. D. Rummy Kár. Gy. dicséretes ítéletet téssen Szelezcky Károly, posonyi evang. rendkívüli professor által tulajdon tanításmódja szerint összeszerkesztett anglus grammatikáról. I. 507.

17. Tisza-Tokaj. Történeti és chorographiai helyes leírás. Iap. 525.

18. A' leányok' rablása Szerbia tartományban. pozsonyi prof. Rummy Kár. Gy. elbeszélése Stefanovits Farkas' szerbus értekezése után. I. 533.

19. Szerb regék, és characteristicai igaz anekdoták. Ugyan Rummy közli azon Stefanovits után. I. 534.

20. Szeben erdélyi városnak ritkaságai. I. 543.

21. A' bandurok' fő-ezredese, báró Trenck Ferencz' életének végezete. I. 557.

22. Detunate nevezetű bazalt hegyek Alsó Fejér-vármegyében Bucsum falu mellett Erdélyben. I. 562.

23. Scheiger János, cs. k. bécsi postahivatalnak tisztje' és austriai igen derék topographusnak utazása hercz. Eszterházy Miklóshoz tartozó Kis Márton, Frakno és Leuka várakba. Iap. 621. 647. 679.

24. Prof. Rummy Kár. beküldötte kedvező bírálását Schams Fe- rencz' ezen nevű munkájának: „Képzetek a' jószágoknak árendá- lása és kiarendálásáról Magyarországbán. I. 650.

25. Báró Mednyánszky Alajos' életrajza. I. 655.

26. Pyrker János László, velencei patriarcha, dalmatiai primás által Rudolphias név alatt 12 énekben kiadott vitézi ver- setetnek tudós megítélése. I. 697.

27. Székely nevelőház Kézdi-Vásárhelyen. I. 709.

28. Magyar és erdélyi jelességek a' cs. kir. bécsi kincstárban. I. 711. Ezen igen jeles értekezésnek megigazitását beküldötte Báró Mednyánszky Alajos. I. 779.

29. I. Mátyás király' fekete serege. Fejérvári László után (Tud. Gyűjt. 1825. 3. köt.) Gróf Salm Róbert. I. 727.

30. B. Mednyánszky Alajos egy holsteini, Európa szerte híres gyalog utazóról Arendt Márton Fridrikrről tesz említést, ki magyar hazánkat is megjárta. I. 757.

31. Igazítása és bővítése Jenny illy czimű munkájának: „Handbuch für Reisende in dem österreichischen Kaiserstaate“ mennyire Magyarországot illeti, nevezetesen pedig azon postaútat, melly Bécsből Pozsony, Nagy-Szombat, Galgócz, Rosenberg felé vezet. Bárá Mednyánszky Alajos. I. 784. 829. 847.

32. Kecskeméti puszta. Katona József után (Tud. Gyűjt. 4. k.) Gróf Salm Róbert. I. 805.

33. Gróf Cziráky Antal úr' kérdésére (Tud. Gyűjt. 1823. 10. köt. I. 126. és Archivum 1823. I. 203.) némelly magyarországi folyóvizeknek még eddig ki nem fejezett neveikről.) Rummy felel. I. 832.

34. Dobozy Mihály. Balláda Passy Jánostól. J. 846.

35. Agyagfalvai Görö Lajos, cs. kir. kapitány' Pompeji városa' régiségeiről irt, tudós és ékes munkájának megbíralása. I. 811.

Közli GYURIKOVICS GYÖRGY.

M Ű V É S Z E T.

SZOBRÁSZAT. — FERENCZY' LEGÚJABB MŰVE, a' *Rhédey-sír*, N. Váradot díszesíti. Áll az Rhédey Lajos gr. 's hitvese Kacsány Teréz' emlékezetére a' Pecze partján fekvő, 's utolsó birtokosa által a' városnak 's közönségének hagyott, szép Rhédey-kertben egy got izlésben épült kápolna' közepén *) , 's főkép ugyan művészi jelességénél fogva érdemli a' nemzet' figyelmét, de nem mellőzhetni el hallgatással azon, külön nemekben szebbnél szebb márványfajok' külön megemlítését sem, mellyekből az egyes részek készültek. Az egész nagymű műnek alappárkánya (10'' hosz. 6'' széless.) dognácskai kékesfejér márványból készült; ezen emelkedik a' koporsót maga felett hordó ötödfél magasságu talap, mellynek négy oldal' mezeje 's felső színe ruszka-bányai fejér márványból áll; alsó 's felső pártázata ritka szépségű mosaikféle tiszóczi márványból, a' négy szeglet' oszlopai dognácskai 's ezeknek kockaforma talpaljak és ormozatok ruszka-bányai csíkos márványból készültenek. Ezen, kőnemeiről jeles alkotmányon nyugszik egy, a' legnemesebb görög stílusban faragott sarcophag

*) Építé azt gr. Rhédey Lajos, 1804ben elhunyt hitvese' emlékezetére: 's abban az újabb emlék' felállításáig egy bársonnyal bevont 's ezüst betűkkel kivert koporsó állott. Maga a' gróf, végrendelete szerint ide kívánt temettetni.